

* वर्ष ४६ * अंक २० *

* चंद्रपूर *

Epaper: www.epaper.dainikmahasagar.in / nagnpost@gmail.com / mahasagarngp@gmail.com

रविवार, दिनांक २० जुलै २०२५

पुरवणीसह
पाने ८

किमत रु. २/-+ वितरण खर्च रु. १ = एकुण ३ रु.) * विशेष ऑफर : महासागर + नागपूर पोस्ट = ४ रु. फक्त

आम्रपाणी की ११६ के सेली की
गाहाङी के भौतिक शृंखला
रामदान में ही लोकप्रिय।
हार, चूड़ियां, मंदिरसूट और महाराष्ट्रीयन
आम्रपाणी के विक्री।

कॉर्टीज हाऊस विटेंग, गोकूलपैठ, नागपूर • 2557429, 2542486

थोड़क्यात

■ पुणे : राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे प्रमुख मोहन भागवत महालांगा मागासलेल्या परंपरा आणि रुद्धीपासून मुक्त करणे खूप महत्वाचे आहे.

पुरुषांनी अमा प्रम बाबू नव्ये की ते महिलांचे उत्थान करतील. देवाने महिलांना केवळ पुरुषांदक्षे क्षमता दिल्या नाहीत तर त्यांना विशेष बनवणारे अंतरिक गुण देखील दिले आहेत, असेही ते एका कार्यक्रमात महालांगे.

मेक इन इंडिया प्रत्यक्षात असेंबल इन इंडिया

नवी दिल्ली : कॅर्गेस नेते गहुल गांधी यांनी शिवायीरा संकारच्या मेक इन इंडिया उपक्रमावर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले, ते महालांगे की हे केवळ असेंबलींग करत आहे, उत्पादन नाही. जोपर्यंत भारत उत्पादनात स्वयंपूर्ण होत नाही तोपर्यंत रोजगार, विकास आणि मेक इन इंडियाच्या चर्चा फक्त आपणेच राहीली.

गहुल गांधी एकस वर हिंदीमध्ये लिहिलेल्या पोस्टमध्ये लिहिले आहे की भारत केवळ जिमिनीवर बदल घडवून आणून आणि असेंबली लाईनच्या पलीकडे जाऊनच उत्पादन शक्ती बनू शकतो. तरच आपण चीनी सर्व्हय करू शकू. गहुल गांधी ग्रेड नोंडा वेशी स्थानिक टीकी असेंबली युनिटला भेट देखील शे अर केला.

मां काली ढोकळा खात नाही कोलाकारा

तीएमसी खासदार महुआ मोईत्रा यांनी पंतप्रधानी मोर्दीवर लोकी केली आहे आणि तिहिले आहे की बंगली मतांसाठी मां कालीचे आवाहन करण्यास थोडा उशीर झाला. ती ढोकळा खात नाही आणि ती कधीही खाणार नाही.

पश्चिम बंगालमधील दुर्गापूर येथे पंतप्रधान मोर्दीच्या रॅलीच्या एक दिवासानंतर हे आवाहन आले. खंत तर, रॅलीच्यानांन पंतप्रधानांनी मां काली आणि दुर्गाच्या नावाचा जयविषय केला होता. महुआंनी वर या घोषणेवरून मोर्दीना लक्ष केले आहे. कारण पंतप्रधान मोर्दी युरुतात आहेत आणि ढोकळा हा तेथील एक प्रसिद्ध पदार्थ आहे. तर मां काली आणि दुर्गा बंगाली संस्कृतीचे प्रतीक आहेत.

रेल्वेने आणले इंटिग्रेटेड अऱ्प

रेल्वेच्या सर्व सेवा एकाच किलकवर उपलब्ध

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. ११ :

रेल्वेचे तिकीट, धावत्या गाडीत जेवा, मदत किंवा तक्रार यासह प्रवासादरमान आवश्यक गोषी रेल्वेने एका किलकवर उपलब्ध करावीला आहेत. सिंगल साइन व ई-वॉलेटीनी सुविधा या अंपमध्ये सिंगल साइन अंग (एसएसओ) या सुविधा देण्यात आली आहे.

यामुळे वापरकर्ते पूर्णी वापरत असेलेल्या यूटीएस अंग मोबाईल किंवा रेल केनेक्ट वा अंपचा लॉन्पान वापरन सज्ज साइन करू शकतात. आर-वॉलेट ही सुविधाची यामध्ये समावित केली आहे. त्यातून जेवा आणि सुरक्षित डिजिटल पेमेंट करता येते. यात सुरक्षासाठी एप्पमध्ये वायोमेट्रिक प्रमाणीकरणाचे पर्याय दिले.

डिजिटल ईडीवा मोर्दीम अंतर्गत रेल वन अंपमध्ये रेल्वे प्रवासादील सर्वच सुविधा एकत्रित करण्यात आल्या असून, यातून प्रवासांना आता वेगवेगळे अंपस किंवा वेबसाईट्स वापरण्याची गरज राहणार नाही.

विशेष मध्यजे हे अंप प्रवाशांनी मालगाडी सेवा घेणाऱ्या प्रवासांसाठीही उपवेशी ठरणार आहे. अरक्षित, अनारक्षित व लॉकेशन रेल्वेचे प्रत्यक्ष लोकेशन, पीएन आर चौकशी, रेल मदत, जेवणाचे चुकिंग एवढेवढे नाही तर मालवाहुकीशी संबंधित चौकशी अशा वेगवेगळ्या अंपमध्ये मिळण्याच्या सुविधा आता एकाच अंपमध्ये उपलब्ध झाल्या आहेत. मध्यरेलवेने यासाठी रेल वन हे अंपविकसित केले आहे. वेगवेगळे अंप वापरण्यापेक्षा हा एकच अंप प्रवाशांनी फायदेशीर ठरेल, असा विश्वास मध्ये रेल्वेने व्यक्त केला आहे.

अंपचा मुख्य सुविधा

अरक्षित, अनारक्षित व लॉकेशन (रिअल-टाईम रिंग स्टेट्स)

पैण्डन आर तपासांवा व चौकशी

प्रवास नियोजन व गाडी वेळाप्रेस

ऑनबोर्ड जेवा बुकिंग (ई-कॉर्टिंग सेवा)

रेल मदत, जेवणाचे चुकिंग एवढेवढे नाही तर आदेश

मालवाहुक संभारीती वैक्याती

साल इंटरफेस गेस्ट लॉगिनचा पर्याय

या अंपचा इंटरफेस वापरण्यास सोपा आणि आकर्षक असून, नव्या वापरकल्यासाठी फक्त प्राथमिक माहिती देऊन नोंदी करता येते.

ऊर्जा क्षेत्रात महाराष्ट्रात होणार जागतिक दर्जाचे संशोधन

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीसांच्या उपस्थितीत महत्वाचा करार

विश्वासार्ह आणि परवडणाऱ्या हवामान बदलाशी जुळवून घेणारी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले विजेचा विकास, वीज बाजार रचना घोरणे, कौशल्यविकास आणि कॉलफोर्मिंग विद्यापीठासारखी करार असून, पोलिसांनी आणि प्रकरणी युद्ध नोंदवून तपासून केला आहे.

विश्वासार्ह आणि परवडणाऱ्या हवामान बदलाशी जुळवून घेणारी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले विजेचा विकास, वीज बाजार रचना घोरणे, कौशल्यविकास आणि कॉलफोर्मिंग विद्यापीठासारखी करार असून, पोलिसांनी आणि प्रकरणी युद्ध नोंदवून तपासून केला आहे.

विश्वासार्ह आणि परवडणाऱ्या हवामान बदलाशी जुळवून घेणारी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले विजेचा विकास, वीज बाजार रचना घोरणे, कौशल्यविकास आणि कॉलफोर्मिंग विद्यापीठासारखी करार असून, पोलिसांनी आणि प्रकरणी युद्ध नोंदवून तपासून केला आहे.

विश्वासार्ह आणि परवडणाऱ्या हवामान बदलाशी जुळवून घेणारी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले विजेचा विकास, वीज बाजार रचना घोरणे, कौशल्यविकास आणि कॉलफोर्मिंग विद्यापीठासारखी करार असून, पोलिसांनी आणि प्रकरणी युद्ध नोंदवून तपासून केला आहे.

विश्वासार्ह आणि परवडणाऱ्या हवामान बदलाशी जुळवून घेणारी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले विजेचा विकास, वीज बाजार रचना घोरणे, कौशल्यविकास आणि कॉलफोर्मिंग विद्यापीठासारखी करार असून, पोलिसांनी आणि प्रकरणी युद्ध नोंदवून तपासून केला आहे.

विश्वासार्ह आणि परवडणाऱ्या हवामान बदलाशी जुळवून घेणारी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले विजेचा विकास, वीज बाजार रचना घोरणे, कौशल्यविकास आणि कॉलफोर्मिंग विद्यापीठासारखी करार असून, पोलिसांनी आणि प्रकरणी युद्ध नोंदवून तपासून केला आहे.

विश्वासार्ह आणि परवडणाऱ्या हवामान बदलाशी जुळवून घेणारी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले विजेचा विकास, वीज बाजार रचना घोरणे, कौशल्यविकास आणि कॉलफोर्मिंग विद्यापीठासारखी करार असून, पोलिसांनी आणि प्रकरणी युद्ध नोंदवून तपासून केला आहे.

विश्वासार्ह आणि परवडणाऱ्या हवामान बदलाशी जुळवून घेणारी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले विजेचा विकास, वीज बाजार रचना घोरणे, कौशल्यविकास आणि कॉलफोर्मिंग विद्यापीठासारखी करार असून, पोलिसांनी आणि प्रकरणी युद्ध नोंदवून तपासून केला आहे.

विश्वासार्ह आणि परवडणाऱ्या हवामान बदलाशी जुळवून घेणारी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले विजेचा विकास, वीज बाजार रचना घोरणे, कौशल्यविकास आणि कॉलफोर्मिंग विद्यापीठासारखी करार असून, पोलिसांनी आणि प्रकरणी युद्ध नोंदवून तपासून केला आहे.

विश्वासार्ह आणि परवडणाऱ्या हवामान बदलाशी जुळवून घेणारी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले विजेचा विकास, वीज बाजार रचना घोरणे, कौशल्यविकास आणि कॉलफोर्मिंग विद्यापीठासारखी करार असून, पोलिसांनी आणि प्रकरणी युद्ध नोंदवून तपासून केला आहे.

विश्वासार्ह आणि परवडणाऱ्या हवामान बदलाशी जुळवून घेणारी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले विजेचा विकास, वीज बाजार रचना घोरणे, कौशल्यविकास आणि कॉलफोर्मिंग विद्यापी

असे अधिवेशन कधीच पाहिले नाही!

मुंबई : विधिमंडळाच्या पावसाळी अधिवेशनाची संगत होताच राष्ट्रवादी कृप्रेस पार्टी (शरददंड पवर) पक्षाचे नेते जयंतराव पाटील आणि गर्डेते जिंद्रे आव्हाद यांनी प्रतिकार परिषद घेत सरकारवर जोरदार हल्लाबोलत केला.

जयंतराव पाटील म्हणाले, हे माझं विधिमंडळातील ३६वे वर्ष आहे. या ३६-३७ वर्षांत कधीच असं अधिवेशन पाहिलं नाही. अनेक आमदारांचा गुहेगारी प्रवृत्तीच्या लोकांशी सहवास वाढला आहे. मुख्य रक्कमांनाही अधिकृत व अनधिकृत लोकांमध्ये फरक कठेणासा जाला आहे. जेन सुरक्षा विधेयकाबाबत बोलताना त्यांनी सांगितले, संतुक्त समितित आहाचे केलेल्या सूचनांचे सरकारने आश्वासन दिले होते. पण विधेयक सभागृहात अल्यावर त्या अंमलात आगल्या गेल्या नाही. केवळ ३-४ मुद्दे स्वीकारले, वाकीच्या दुर्लक्षित केल्या. विरोधी पक्षाची फसणकूप केली गेली आहे.

कर्जमारीच्या मुद्दावर पाटील म्हणाले, महाविकास आधारीच्या काळात आम्ही कर्जमारीची दिली, तेव्हा कुठलीही समिती नेमली नव्हती. आता मात्र केवळ समित्या नेमून शेतकऱ्याच्या तोंडाला पाने पुसली जात आहेत. खरी कर्जमारीची निवडणुकीच्या तोंडावर, म्हणजेच २०२९ मध्येच देतील, असा सरकारचा डाव आहे. आता समिती नेमल्याचे सांगून स्थानिक स्वराज्य संस्था निवडणुकांमध्ये मते मिळवण्याचा सरकारचा डाव आहे.

मारामारीला मुख्यमंत्री जबाबदार

मुंबई : राज विधिमंडळाच्या पावसाळी अधिवेशनाचा शेतकरी, कटकरी, महिला, वेरोजगारांच्या प्रश्नांकडे सरकारने पुढी दुर्लक्ष केले. अधिवेशन लक्षित राहिले ते फक्त विधानभवातील तुंबलं मारामारीमुळे. या घटनेला मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीसच जबाबदार असून त्यांनी प्रायशःकृत म्हणून राजीनामा द्यावा, अशी मागणी प्रदेश कौंगेसचे अध्यक्ष हर्षपर्वंत न सपकाळ यांनी केली आहे.

टिळक भवन वेदे घेतलेल्या प्रक्रकार परिषदेसे सपकाळ म्हणाले, राज्यात गुहेगारी वाढली आहे. महिला सुरक्षित नाहीत, इंजिनीय मुळसुलूट सुरु आहे. शेतकऱ्यांना कर्जमारी, नुकसानभरापाई, पीकविमा, वेरोजगारी यांपैकी कुठल्याच प्रश्नावर गंभीर आहेत. अक्कलकोटमध्ये प्रविण गायकवाड यांचावर हल्ला करणाऱ्या कंटीमारीची आमदारा पाठिंवा केली. भाजपने जे पेरलं तेच उगवलं, असा स्थानात त्यांनी केला.

हनीट्रॅपचे धारोदारे समृद्धी भ्रष्टाचारापायंत

हनीट्रॅपचे धारोदारे सपकाळ म्हणाले, राज्यातील काही मंत्री व अधिकारी हनीट्रॅपच्या जाळ्यात अडकले आहेत. या प्रकरणाचे धारोदारे समृद्धी महामारीतील २० हजार कोटीच्या भ्रष्टाचारापायंत पोहोचले आहेत. म्हणूनच सरकार चौकशी करत नाही. जेनसुरक्षा कायद्यावर बोलताना त्यांनी स्पष्ट केले की, कृप्रेसने या विधेयकाला सुरुवातीपासून विरोध केला आहे. समितीतीही अनेक आशेप नोंदवले. बजरंग दल, आरएसएस यांचाही या कायद्यात समावेश होतो का, असा प्रश्न विचारला होता. मात्र उपमुख्यमंत्री अंजित पवर यांवर काहीच बोलत नाहीत. कांगेसचा या विधेयकाला विरोधच राहील.

आम्ही पाकिस्तानवरून आलोय का?

मुंबई : मनसे अव्यक्त राज ठाकरे यांच्या संभेद राज्याच्या राजकारणात नव्या चर्चेत उघाला आले असताना, कैबिनेट मंत्री नितेश राणे यांनी अज पत्रकार परिषद घेऊन राज ठाकरे आणि उद्घव ठाकरे यांच्यावर जोरदार हल्लाबोल केला.

हिंदीच्या विषयाचा खरा शकुनी मामा कोण आहे हे लोकांनी समजून घ्याव, असे संगत त्यांनी राज ठाकरेवर निशाणा साधला. राज ठाकरे ज्या उद्घव ठाकरेच्या सोबत बसले, त्यांनीच मराठीच्या प्रश्नावर घाण केली. ज्यानी जी आर रद्द केला, त्या देवेंद्र फडणवीसांना विलन ठरवता? राज ठाकरेनी मोर्चा मातोश्रीवार कायद्याला घेता होता. उलट फडणवीसांचे आभार मानायला गेहूं, असे राणे म्हणाले.

खरा विलन उद्घव ठाकरेचे आहेत. त्यांनी जी चूक केली ती फडणवीसांनी सुधारली. मराठी सक्ती आम्ही करतच आहेत, आम्ही पाकिस्तानवरून आलोय का? असा संतुष्ट सवालही त्यांनी केला.

आज समाना मध्ये राज ठाकरेचा सभेची बातमी आहे का? एवढे बंधुप्रेम दाखवता, मग दाखवता बातमी, असा टोला मारत राणे म्हणाले की, दुवे चुकले आहेत, आम्ही बोलो आहोत. पण कोणीही त्यांच्या विधानाच्या समर्थन करत नाही. हिंदी सक्तीच्या नावाखाली उर्दू सक्ती करायची होती का? असा सवालही त्यांनी उपस्थित केला.

मराठीची खरी काळजी भाजपलाच

मुंबई : मराठी आणि हिंदी खांच्या मुद्दावर भाजपचे खासदार व लोकप्रिय गायक-अभिनेत मोरोज तिवारी यांनी थेंट राज ठाकरे यांच्यावर घाणाघासी टीका केली आहे. ह्याराज ठाकरेसोबत जो जीर्ण, तो महाराष्ट्रात समान होईल, असा थेट इशारा त्यांनी दिला असून, मराठी असिंतेचा खरा आदर भाजपच करत असल्याचा दिला आहे.

मोरोज तिवारी म्हणाले की, या देशात आणि विशेषत: महाराष्ट्रात भाषिक आणि प्रातीय एकत्रेचा जो भाईचारा आहे, तो मोर्चणाचा प्रयत्न करणारा हा एक प्राणी आहे. राज ठाकरेला कोणीही काहीही बोलू दे, पण जे राजकारणाच्या कथाकुंडीत गेले आहेत, त्यांना पुढी उचलण्याचा प्रयत्न कुणी करू नये, हीच प्रार्थना. मोरोज तिवारी म्हणाले की, राज ठाकरे आणि त्यांच्या सारंगीत आहेत, आम्ही त्यांच्या विधानाच्या समर्थन करत नाही. हिंदी सक्तीच्या नावाखाली उर्दू सक्तीच्या असिंतेचा खरा आदर भाजपचे जेतन करते.

हनीट्रॅपमुळे आले एकनाथ शिंदे सरकार

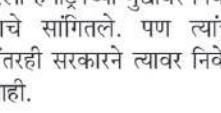
मुंबई, दि. १९ : महाविकास आधारीचे सरकार उल्लासान सतेत आलेले एकनाथ शिंदे खल्लेबळजेनक आल्यावर हनीट्रॅपमुळे आलत्यांची यांची खल्लेबळजेनक दावा कांगेस नेते नाना पटेले यांनी गुरुवारी विधानसभेच्या पटलावर मत्रालय, नाशिक व ताणे हे हनीट्रॅपचे केंद्र बनले यांनी गुरुवारीच्या विधानसभेच्या पटलावर निवेदन करण्याची यांची फरकी एक पेन ड्राईव्हरी सभागृहात दाखवले होते. विधानसभा अध्यक्षांनी सरकारने त्यांनी उपस्थित केली.

मुख्यमंत्रांनी विधानसभेत योंडीमुळे यांची खल्लेबळजेनक दावा कांगेस नेते नाना पटेले यांनी गुरुवारीच्या विधानसभेच्या पटलावर निवेदन करण्याची यांची फरकी एक पेन ड्राईव्हरी सभागृहात दाखवले होते. विधानसभा अध्यक्षांनी सरकारने त्यांनी उपस्थित केली.

विजय वडेंद्रीवार यांचा खल्लेबळजेनक दावा

या प्रकरणी महाराष्ट्राची बदनामी होत आहे. मंत्रालय, नाशिक व ताणे हे हनीट्रॅपचे केंद्र बनले आहे. राज्याचे महाराष्ट्राचे दस्तऐवज या समाजिकांच्या हाती जात आहेत. मी कुणाचेही चारित्र्यहनन करत नाही. माझाकडे पेन ड्राईव्हरी आहे. मला ते दाखवायचे नाही. पण एवढ्या गंभीर प्रकरणात सरकार निवेदन करण्याची यांची फरकी एक पेन ड्राईव्हरी सभागृहात दाखवले होते. विधानसभा अध्यक्षांनी सरकारने त्यांनी उपस्थित केली.

डान्सबारवरून आ. परबांचे गृहराज्यमंत्रांवर आरोप

मुंबई : विधिमंडळाच्या पावसाळी अधिवेशनाची संगत होताच राष्ट्रवादी कृप्रेस पार्टी (शरददंड पवर) पक्षाचे नेते जयंतराव पाटील आणि गर्डेते जिंद्रे आव्हाद यांनी प्रतिकार परिषद घेत सरकारवर जोरदार हल्लाबोलत केला.

जयंतराव पाटील म्हणाले, हे माझं

माझ्या बदनामीचा प्रयत्न

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी या प्रकरणाचे सर्व पुरावे व कागदपत्रे अनिल परब यांनी द्यावेत. ते तपस्यून त्यांची चौकी केली जीर्ण, असे आशवासन दिले. तर, गृहराज्यमंत्री योगेश कदम यांचा आईच्या नावे हा डान्सबार आहे, असा खल्लेबळजेनक गौप्यपोट शिवसेना (टाकरे गट) आमदार अनिल परब यांनी शुक्रवारी विधान परिषद तेला. दस्तऐवज, राज्यपरिषेतील वाळू उपरा आणि डान्सबारचा उपरा आहेत. आरोप केले आहेत. गुलतिण्यात आले असून योग्य वेळी हे आरोप योग्य सर्व पुरावे खोटे आहेत हे

कागदपत्रासह सिद्ध करेन, असे सांगितल.

कारवाई न केल्यास सरकारचा पाठिंबा देण्याचे धोरण आहे. मात्र, असे न करता ही असल्याचे सिद्ध होईल, असे परब यांनी उल्लेख केलेला

हो, सावली बार माझ्याच पतीच्या नावावर!

रामदास कदम यांची कबुली; परबावर मानहाणीचा दावा ठोकणार स्वतः रामदास कदम यांनी पुढे येत हा बार आपल्या पतीच्या नाव असल्याचे कबुल केले आहे. तसेच या प्रकरणी अर्धवट माहिती दिल्याप्रकारी अनिल परब यांचावर मानहाणीचा दावा ठोकणारी इशारा दिला आहे.

रामदास कदम आज एका वृत्तवाहिनीची बोलताना म्हणाले की, अनिल परब हे अर्धवट बकील आहेत. उद्घव टाकरे अशा अर्धवट वकिल

श्रद्धितगार्ग

आजकाल अनेक मठ, मंदिरे आणि धार्मिक उपक्रमांमध्ये तराणांची मोटी गर्दी दिसते. ठरावीक वारी, मंदिरांमध्ये दर्शनासाठी जाणांची संख्याही लक्षणीय आहे. छोटी कुटुंबपद्धती, त्यातील ताणताणाव, गतिमान जग यामुळे मनस्व-स्थ्य हरवत आहे. आजकाल सर्वत्र जटपट श्रीमंत होण्याची वृती वाढली आहे. त्यातुन ख्रीष्णावार बोकाळ्या आहे. भोगवारी प्रवृत्तीही निर्माण होत आहे. यामुळे संस्कारक्षम पिढी संपत चालली आहे की काय असं वाटत. या पारंभूमीवर अनेक मठ, मंदिरे, आश्रमांमध्ये दिसाऱ्ये चित्र लक्षवेधी भासत.

संगणकीय युगामुळे ज्ञानाच्या कक्ष विस्तारल्या आहेत. त्याचबोरबर नोकरी व्यवसायातही अनेक क्षेत्रां खुली झाली आहेत. तरुण पिढीच्या आकांक्षाही वाढला आहेत. त्यातून निर्माण होणाऱ्या स्पर्धेत टिकायांच असेल तर प्रचंड धावपळ करावी लागत. त्यातून दैनंदिन जीवनात ताणताणाव निर्माण होतो. या ताण-तणवापासून काही वेळ मुठका मिळवण्यासाठी खाल्या मठात किंवा मंदिरात इश्वराच्या सांविधायत बासावं असं अनेकांना वाढू लागलं आहे. देवधर्म हे वयस्कर व्यक्तिसाठीची असतात, अशी पूर्वी समजूत होती; पण आता तरुणवर्गी या देवधर्मकडे मोठ्या संख्येकडे अकरित होऊ लागला आहे तो मानसिक ताणावावर औषध शोधण्यासाठीच. आजकाल गळीबोलातील छोट्या-मोठ्या मंदिरातही गर्दी होऊ लागली आहे. काही वषार्वीं अक्लकोट, गणपात्र, महालक्ष्मी आदी देवथानी भाविक मर्यादित संख्येन येत. सध्या ही संख्या लाखांच्या घरात जाते. श्री स्वामी समर्थच्या जयती, पुण्यतिथी दिनी तरेच दत्तजयंतील अक्लकोट, गणपात्र येदी येणाऱ्या भाविकांची संख्या पाहिली की आशाढी वारीची आठवण आल्याशिवाय रहात

नाही. हीच परिस्थिती शिर्डी, शेंगांव, तसेच राज्यातील इतर अनेक धार्मिक ठिकाणी दिसते. संत तुकाराम आणि संत ज्ञानेश्वर महाराजांच्या पालखी सोहळ्यातही

परिस्थितीत माणसाची घुसमट होऊ लागते. आता कसे होणार, या प्रश्नाने तो अस्वस्थ होतो. त्यामुळे तणाव वाढतो. हा तणाव दूऱ करायासाठी त्याची पावलं नकळत मठ, मंदिर, आदी ठिकाणी वळतात. एकटेपणाच्या जाणीवे-बरोबरच वाढती असुविक्षितताही अनेकांना अध्यात्माकडे वळवू लगाली आहे. सध्या वाहनांची संख्या अफाट झाली आहे. प्रत्येकाला वेळेवर जाण्याची घाई असल्याने वाहुकीचा वेगही अर्थाद वाढतो. खराब रस्ते तसेच नागरी असुविधांना तोंड देत आपण सुखरुप घरी जातो का? ही चिंता सर्वाना सतावत असते.

दरवर्षी तरुण-तरुणीची संख्या लक्षणीयतिया वाढत आहे. आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या सहाय्यानं वारी झाल्याटेकडे करण्याचे प्रयत्न होत आहेत. पारपरिक वेशात हातात वीणा घेऊन उभा असलेला वारकरी मोर्बाईल कानाशी लाउन बोलत असतो; तर जीन्स पॅंट, टी-शर्ट घातलेल्या तरुण-तरुणीचा घोळका यानाबा-तुकारामाचा गजर करत चाललेला दिसतो. वारकरीची आधुनिकता आणि तरुणांनी जोपासलेली पंपंपा यांचा सुरुेख मेळ आपल्याला पालखी सोहळ्यात दिसून येतो. अर्थात तरुण आणि मध्यमवयवीन वर्गांमध्ये ही धार्मिकता निर्माण होण्याची अनेक कारणे आहेत.

अलिंगडच्या काळात एकत्र कुटुंबपद्धती सुंपुष्ट येत आहे. भौतिकवाद वाढल्याने सर्व सुखसोयी हात जोडून उभ्या आहेत. पती-पत्नी दोघेही नोकरी करत असल्याने उत्पन्नाची बाजू ख्रमक झाली आहे. आर्थिकदृष्ट्या संपन्न पिढीला सर्व सुखसोयी हाताशी असताना एक प्रकारच झालेपणाच्च याणवू लागलं आहे. पूर्वी एकत्र कुटुंबपद्धतीमुळे कुटुंबाची जबाबदारी वडील किंवा थोरला भाऊ यांच्यावर होती. ते घराची काळजी घेण्यास समर्थ होते. आज कुटुंबाचा आकार कमी झाला. त्यातही पती-पत्नी दोघेही नोकरी-व्यवसायात तुंतल्याने कुटुंबाची जबाबदारी पार पाडताना त्यांच्या नाकी नजु येत आहे. पूर्वी नोकरीच्या ठिकाणी किंवा वैयक्तिक जीवनात एखादा प्रश्न निर्माण झाल्यास त्या संबंधी घरातील इतरांशी चर्चा करून मार्ग काढता येत असे. आजकाल ही परिस्थिती नसते. एकमेकांशी संवाद साधण्यास किंवा मन मोकळे करण्यासही वेळ मिळत नाही आणि मिळाल तरी समोरील व्यक्तीला वेळ नसतो किंवा तो ऐकण्याच्या मन-स्थितीत नसतो. त्यामुळे निर्माण झालेल्या प्रश्नांची उत्तर मिळू शकत नाहीत. अशा

तरुण होतेप ईश्वरसाधना!

त्याचप्रमाणे

आजूबाजूच्या अस्थिर राजकीय, सामाजिक परिस्थितीमुळेही असुरक्षिततेची भावन येते. अशा वेळी आधार वाटतो तो एखाद्या इश्वरीय शक्तीचा. त्याच्या सांविधायत गेल्याने भीती निधून जाते, मानसिक समाधान प्राप्त होते, असा अनेकांचा झालेल्या प्रश्नांची उत्तर मिळू शकत नाहीत. अशा

भौतिक आणि ऐहिक सुखे हात जोडून उभी असतानाही आज अनेकजण असमाधानी दिसतात. छोटी कुटुंबे, खुंटलेला संवाद यातून मानसिक असुरक्षितता निर्माण होते. त्यावर उपाय म्हणून अध्यात्माच्या आश्रयाला जाणारी तरुण पिढी आज सर्वत्र दिसत आहे. मानसिक समाधानाच्या शोधात ही तरुण पिढी ईश्वराच्या सांविधायत जाते. म्हणूनच आज मठ-मंदिरांमध्ये अशा आधुनिक तरुणांची दर्शन होऊ लागलं आहे.

या घटनांबाबत फारसं विचारमध्यं न होत नाही. आजकाल तणावमुक्तीचे वेगळे असे कार्यक्रम होत आहेत. अध्यात्मिक क्षेत्रातील ज्येष्ठ अम्यासू व्यक्तीकदून अशा कार्यक्रमाचे आयोजन केले जाते. या कार्यक्रमासाठी प्रत्येक ठिकाणी हजारोंच्या संख्येने लोक येत असतात. एखाद्या ईश्वरीय शक्तीचं वरदान लाभलेल्या ऋषीतुल्य व्यक्तीला झारुरुळा मानलं जाते. त्यांनी दाखवलेल्या मार्गाने ध्यानांदाचा नामजप आदी केले जाते. या प्रकारामध्ये सातत्य ठेवल्यास ताण-तणवापासून दूऱ राहता येते. रामदेव बाबांचे योगासनाचे कार्यक्रम असो की, एखाद्या योगी पुरुषाचा सत्संग असो अशा ठिकाणी तरुण आणि मध्यमवयवीन मोठांचा संख्येने अल्याचं चित्र दिसत. आजकाल केवळ धार्मिक तिकाणी देवांच्या दर्शनासाठी जाणांच्यांमध्ये मोठ्या पदांच्या व्यवतीपासून सर्वसामान्यपूर्वते सर्वांचा समावेश असतो. देवदेवताना सर्वजण समानाच असतात ते कधीच गरीब-श्रीमंत, उच्च-नीच असा भेदभाव करत नाहीत. तरी सुदूर दर्शनाला येणाऱ्या भाविकांना व्यवस्थापासून धोरणमुळे हा दुजाभाव तांत्रीटीची जाणवतो. सर्वसामान्य लोक कठिन प्रसंगात देवाताना नवस बोलतात. त्याचप्रमाणे आजकाल राजकीय व्यक्ती, अभिनेते यांच्यामध्येही ही प्रवृत्ती निर्माण झाली आहे. या मंडळाच्या देवदर्शनाला जातानासुदूर हे लोक प्रसिद्धीचे वलय घेऊन जातात. देवदेवताना दिलं जाणारं दान पूर्वी गुप्त राखलं जाई. आपलं नाव-गाव न सांगता हे दान केलं जाई, पण आता ही परिस्थिती बदलली आहे. आजकाल देणीदारांची नावं मोठोमोठ्या फलकावर लालेली दिसतात; त्यांच्या सातवाच नावं असेही बदल आहे. नुकत्याच झालेल्या गुरुपोषिणीमा उत्सवात एका भक्तांनं शिर्डीत नावं साईबाबांच्या चरणी १२ किलो सोनाऱ्या पादुका अर्पण केल्या. यापूर्वी याच भाविकांन साईबाबांसाठी चांदीचं सिंहासन अर्पण केलं होतं. या दोन्ही घटनांना माध्यमांनी मोठी प्रसिद्धी दिली. खंत तर साईबाबांची राहणी, त्यांची विचारसरणी, त्यांचा उपदेश यांचा अभ्यास केला असता त्यांच्यासाठी अशा सोन्या-चांदीच्या पादुकांची, सिंहासनाची खंत रंग आवश्यकता आहे का, याचा विचार व्याहाला हवा. परंतु आले भक्ताच्या मनात.... असं म्हणत

विशेष लेख

फल, पाण्याच्या डोहात जाणारी व्यक्ती काही तरी घेऊन येतेव, घाबरून किनारावर बसून राहिलेल्या काहीही मिळत नाही.

मांगन मरण समान है,

मति मांगो कोई भीख।

मांगन ते मारना भाना,

यह संस्तुरु की सोख॥

याचा अर्थ असा की, कोणापुढे कधीही हात पसरू न ये. कोणापुढे हात पसरायला लागां सूत्यूपैकाही भंयकर

आहे.

शिकवण दोह्यांची

तो पीर घेनी होय।

याचा अर्थ असा की पायात येणाऱ्या तुणाचीही कधी निंदा करू नये. कारण हेच तुण डोळ्यात गेलं त खूप वेदना होतात.

जिन खोजा तिनपाइया,

गहरे पानी पैदा।

में पुरा, बुडू डरा।

रहा किनारे बैठा॥

धार्मिक परंपरा

याचा अर्थ असा की, प्रत्येकाला

मेहनतींव फल मिळतं. जेवढी मेहनत तेवढं

संर्वांची मर्त्त रामदासांनी

दशकातल्या पहिल्या समासात मुर्खांची लक्षणं सांगितली आहेत. या जगात मूर्ख योगांनी झालेला भरपूर सोनं मिळालं. या घटेचें त्याला खुपूच आश्रय वाटलं. गरीब मेंदपाळ हरखून गेला. त्याने दुसूच्या दिवशी साधूला भेटायचं ठावलं. तो त्याच ठिकाणी साधूला भेटायला त्याला बालं तरी कोणी लोकप्रिय झाली तो या गुहेवा तो याची निर्माणी आहे. त्याची निर्माणी यांची निधून जाते. जिनका वर्णनात तो निधून ज

